

Horsensianer dannede KFK sammen med kolleger fra andre byer

Tekst: Henrik Ask
Foto: Horsens Byarkiv

Borgerne i Horsens kan roligt være stolte over Korn- og Foderstof Kompagniets 100 års fødselsdag i denne måned.

Horsens-købmanden Harboe G. Meulengracht var nemlig med til at stifte Korn- og Foderstof Kompagniet (KFK) i 1896.

Og ikke nok med det.

Dannelsen af virksomheden skete bl.a. på grund af en situation, som Meulengracht skabte.

I 1895 oprettede købmanden nemlig en filial af sin foderstof-virksomhed i Århus. Afdelingen blev ledet af den meget energiske, Chr. G. Hansen, som blot var 32 år gammel.

På trods af sin unge alder besad han et handelstalent, som rystede de århusianske købmænd i deres grundvold.

Under ledelse af den magtfulde Århus-købmand Hans Broge drøftede eg-nens foderstof-forhandlere sitautio-nen, og de valgte at optage Meulen-gracht og Chr. G. Hansen i deres slut-tede kreds.

Meulengracht gik med på ideen, og Chr. G. Hansen blev administrerende direktør for fusionen.

Købmænd mødtes

Konkurrencen fra sjællandske og udenlandske korn-leverandører spillede også en rolle for samarbejdet.

I Jylland var den indbyrdes konkurrence meget hård, og det betød høje udgifter og lidt indtjening. Dermed var der ikke overskud til at forsvare det jyske marked mod konkurrence ude fra.

Den 2. juni 1896 mødtes 10 Århus-købmænd, en købmand fra Randers og Harboe G. Meulengracht fra Horsens.

Under vejledning af en overretssag-

Fra KØBMAND til KORN-IMPERIUM

fører enedes møde-deltagerne om at danne KFK med en startkapital på 1.5 mill. kr.

Meulengracht skød 200.000 kr. i virksomheden, og det var det tredie-største indskud.

Efter dannelsen af KFK gik det ned ad bakke for Horsens-købmanden.

KFK-afdelingen i Horsens tjente ikke så mange penge, som de andre afdelinger.

Det skyldtes hovedsageligt, at nogle indkøb blev disponeret forkert undervejs. Ligeledes gik en stor kunde fallit.

Sagde farvel

De øvrige bestyrelsesmedlemmer i KFK ønskede at ændre kontrakten med Meulengracht.

Ideen var at gøre Horsens-afdelingen del af KFK-overskuddet afhængigt af indtjeningen.

Men Meulengracht fik vendt udviklingen, og de næste år kørte afdelingen i Horsens nogenlunde stabilt.

I 1906 var den igen gal, og denne gang indgik bestyrelsen en ny ordning med Horsens-købmanden.

Han mistede sin del af det samlede overskud hos KFK men fik i stedet udbetalt 25 pct. af overskuddet hos den lokale afdeling.

Det blev enden for Meulengracht.

Året efter fik han blot udbetalt 90 kr., og det var formentlig på den baggrund, at han forlod Horsens-filialen midt i 1907.

I hele perioden var KFK i Horsens under hårdere pres fra konkurrenter end landets andre KFK-afdelinger.

Ni døde

Efter Meulengrachts farvel overtog N.A. Pedersen afdelingen i Horsens.

Den ny leder vendte udviklingen i løbet af kort tid, og det var bl.a. den præstation, som året efter skaffede ham direktørstolen i KFK's hovedsæde.

I Horsens og resten af landet kørte KFK stille og roligt frem til første verdenskrig.

Krigen betød en enorm økonomisk fremgang for selskabet. Korn-priserne tog retning mod himmelen, og KFK stod godt rustet til at drage fordel af situationen.

Fra midt i 1914 og et år frem steg omsætningen med 70 pct, og der blev udbetalt mange penge til ejerne.

Efter krigen fulgte nogle år med store udsving. Kriserne i verdensøkonomien satte sine spor hos KFK, hvor især 1920 og 1930 var ekstremt svære år.

Men i årene før Den anden Verdenskrig stabiliserede situationen sig.

Krigen gik økonomisk nogenlunde, men hos KFK huskes perioden især for en eksplosion i et tysk ammunitionslager på Århus Havn. 29 mennesker mistede livet, og de ni var ansat hos selskabet.

I 1950 blev filialen i Horsens udvi-

det. Det var især den tekniske afdeling, som blev styrket.

I løbet af 1960'erne fulgte KFK de omskiftelige tider i landbruget, og selskabet øgede aktiviteterne kraftigt i forbindelse med moderniseringen af erhvervet.

Frem til 1972 importerede KFK havsolt fra bl.a. Rusland til 10 danske havne. Afdelingen i Horsens var en af dem, som modtog løbende leverancer.

KFK-ledelsen besluttede dog at rationalisere driften, og det skete ved at begrænse importen til fire havne.

En af taberne i spillet blev Horsens.

Afdelingen i Horsens kom også i centrum 10 år senere. I forbindelse med en længere havnearbejderstrejke smed nogen en brandbombe ind i Midtjysk Kornfabrik.

Der skete dog ikke større skader.

KFK i dag

I dag er KFK en virksomhed med 1700 ansatte og en omsætning på syv mia. kr. Selskabet er placeret som nr. 27 på listen over danske virksomheder med størst omsætning.

For 25 år siden var KFK-organisationen svær at gennemskue. I dag er det væsentlig lettere.

Selskabet består af en modervirksomhed samt en række datterselskaber.

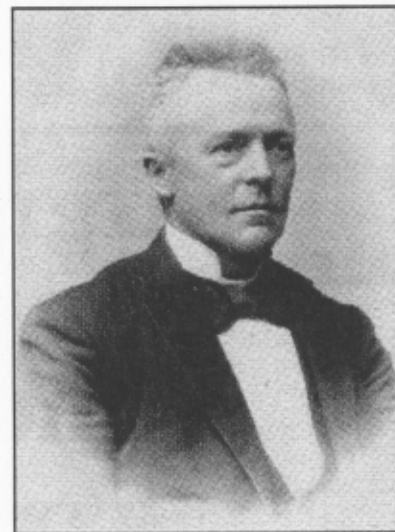
Hovedselskabet er Korn- og Foderstof Kompagniet, der har den egentlige kerneopgave indenfor handel med fo-

derstoffer, gødning og andre produkter til landbruget.

Afdelingen i Horsens har 25 ansatte, der årligt producerer 100.000 tons foder. Der er primært tale om foder til grise.

Desuden styrer afdelingen kørslen med foder i Midtjylland.

BLÅ BOG

Harboe G. Meulengracht

Født i Århus i 1845.

Han kom i lære hos Århus-købmanden Hans Broge, og i 1869 åbnede han foderstof-forretning i Horsens. I første omgang blev den drevet i Hans Broges regi, men Meulengracht overtog mere og mere af forretningen. I 1882 købte Horsens-købmanden en større forretning på Søndergade.

I løbet af det kommende årti udvidede Meulengracht sine aktiviteter til bl.a. havnen i Horsens.

På baggrund af sin indtjening fik han en agtet position i byen. I 1896 flyttede Meulengracht tilbage til Århus, hvor han købte en villa i Risskov.

Han døde i 1925.